

Монгол Улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР
Гүйцэтгэлийн удирдлагын баримт бичиг

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ
ТАНИЛЦУУЛГА

Байгууллагын нэр: НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

Хянаж баталгаажуулсан:

ДОТООД АУДИТ, МОНИТОРИНГИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА

Б.ГАНХУЯГ

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн:

ДОТООД АУДИТ, МОНИТОРИНГИЙН
ГАЗРЫН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН

Н.БОЛОРМАА

БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧГИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА

2025 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдөр

1. Хяналт- шинжилгээний зорилго:

Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Монгол Улсын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд нийгмийн даатгалын чиглэлээр тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийн явцад хяналт-шинжилгээ хийж, гүйцэтгэлийг зорилтот түвшинтэй харьцуулан хэрэгжилтийн түвшинг тогтоох, удирдлагыг үнэн зөв, бодит мэдээллээр хангахад оршино.

2. Арга, аргачлал:

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээнд 2025 оны 43 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Хяналт-шинжилгээ хийх журам”, “Үнэлгээ хийх журам”-ыг удирдлага болгов.

Бодлогын баримт бичгүүдийн 2025 онд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд нийгмийн даатгалын чиглэлээр тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний 2025 оны жилийн эцсийн байдлаарх хэрэгжилтийн тайлан, холбогдох мэдээ, мэдээллийг үндэслэн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийв. Үүнд:

- Монгол Улсын Их хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолоор баталсан Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл;
- Улсын Их Хурлын 2024 оны 21 дүгээр тогтоолоор баталсан “Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”;
- Засгийн газрын 2024 оны 218 дугаар тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө”;
- Улсын Их Хурлын 2024 оны 35 дугаар тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөө”;

Хяналт-шинжилгээний ажлын явцад зарим тайлан мэдээллийн хэрэгжилтийн байдалд нэмэлт тодруулга авах, тайлбар авах зэргээр мэдээллийн чанарыг сайжруулах, бататгах ажлыг гүйцэтгэв

3.Ерөнхий мэдээлэл:

Бодлогын баримт бичгүүдийн хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд нийгмийн даатгалын чиглэлээр дараах зорилт, арга хэмжээ тусгагдсан байна. Үүнд:

- *Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд:* 2 зорилт бүхий 4 арга хэмжээ;
- *Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт:* 3 зорилго, 10 зорилт, 16 арга хэмжээ тусгагдсанаас Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам хэрэгжүүлэх 5 арга хэмжээ, Нийгмийн даатгалын байгууллагын чиг үүрэгт хамаарах 2 зорилт бүхий 11 арга хэмжээ;
- *Монгол Улсын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөөнд:* 1 зорилт 1 арга хэмжээ тус тус байна.

4.Үр дүн:

4.1. Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийг харуулбал:

Зорилт, арга хэмжээний дугаар	№	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжилтийн хувь
Зорилт 2.6. Хөдөлмөрийн зах зээлийн тэнцвэрт байдлыг хангах, хэрэгцээнд суурилсан хөдөлмөрийн хөлс, урамшууллын оновчтой тогтолцоог бэхжүүлнэ			
2.6.2.	1	Ажилгүйдлийн даатгалын тогтолцоо боловсронгуй болж, хөдөлмөр эрхлэлтийн үйл ажиллагааг үр дүнд суурилсан санхүүжилтийн арга хэлбэрийг нэвтрүүлэн ажилгүйдлийг бууруулах, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	100
Зорилт 3.1. Нийгмийн хамгааллын тогтолцоог шинэчилнэ			
3.1.1.	2	Нийгмийн даатгалын хууль тогтоомжийг шинэчилж даатгуулагч олон эх үүсвэрээс тэтгэвэр авах нөхцөл бүрдэн, хуримтлалын нэгдсэн сан байгуулагдан иргэд бодит хуримтлалтай болох эрх зүйн шинэчлэл хийгдэнэ.	100
3.1.2.	3	Иргэн бүр нэрийн дансандаа бодит хуримтлалтай болж, дансны үлдэгдлийн тодорхой хувийг гэр бүлдээ өвлүүлэх нийгмийн даатгалын шинэчлэл хийгдэнэ.	100
3.1.5.	4	Нийгмийн даатгалын сангийн болон халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн хэмжээг инфляцийн түвшин болон хүн амын амьжиргааны доод түвшинтэй уялдуулан нэмэгдүүлнэ.	100
Нийт дундаж үнэлгээ			100

4.2.Улсын Их Хурлын 2024 оны 21 дүгээр тогтоолоор баталсан Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Засгийн газрын 2024 оны 218 дугаар тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө”-д нийгмийн даатгалын чиглэлээр хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийг харуулбал:

Зорилт, арга хэмжээний дугаар	№	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжилтийн хувь
ХОЁР. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО			
2.1. ЧИНЭЭЛЭГ МОНГОЛ ХҮН			
2.1.1.ГЭР БҮЛ, ХҮН АМЫН ОНЦЛОГТ НИЙЦСЭН БОДЛОГО			
2.1.1.1. Нийгмийн даатгалын тогтолцоог сайжруулж, иргэн бүрд хуримтлалын сан бүрдүүлж, эрүүл мэнд, боловсрол, орон сууцны зориулалтаар ашиглах, тэтгэвэрээ өвлүүлэх, урьдчилан ашиглах боломжийг бүрдүүлнэ..			
2.1.1.1.	1	Хагас хуримтлалын тогтолцоонд шилжих шинэчлэлийг үргэлжлүүлж тэтгэврийн даатгалын шимтгэлийн 2 хувийг хуримтлуулах;	90
2.1.1.1.	2	Нийгмийн даатгалын хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулах хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;	100
2.1.1.22.	3	Тэтгэврийн хэмжээг өмнөх оны инфляцын жилийн дундаж болон хүн амын амьжиргааны доод түвшинтэй уялдуулан жил бүр нэмэгдүүлнэ.	100
2.1.3.НИЙГМИЙН БАТАЛГАА			

2.1.3.2.Нийгмийн даатгалын хамрах хүрээг өргөтгөж, нийгмийн даатгалын үйлчилгээг даатгуулагчийн эрэлт, хэрэгцээнд нийцүүлэн, их өгөгдөлд тулгуурлан, цаг хугацаа, орон зайнаас үл хамааран цахимаар авах боломжийг бүрдүүлнэ.			
2.1.3.2	1	Нийгмийн даатгалын хамрах хүрээг өргөжүүлэх;	87.8
	2	Нийгмийн даатгалын үйлчилгээг их өгөгдөлд суурилан бүрэн цахимжуулж, тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх;	90
2.1.3.3.Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлсөн даатгуулагч бүрийг "Миний тэтгэврийн мөнгөн хуримтлал"-тай болгож, тэтгэврийн шинэчлэлийг үргэлжлүүлнэ.			
2.1.3.3.	1	Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлсөн даатгуулагч бүрийг "Миний тэтгэврийн мөнгөн хуримтлал"-тай болгож, тэтгэврийн нөөц санг бүрдүүлэх;	90
2.1.3.4.Хагас хуримтлалын тогтолцоонд шилжиж, тэтгэврээ өвлүүлэх, урьдчилан ашиглах хууль, эрх зүйн зохицуулалтыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.			
2.1.3.4.	1	Тэтгэврээ өвлүүлэх, урьдчилан ашиглах зохицуулалтыг Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуульд нарийвчлан тусгах хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;	100
2.1.3.5.Хувийн нэмэлт тэтгэврийн тогтолцоог бий болгох хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлж, ирээдүйд ахмад настнууд олон эх үүсвэрээс тэтгэврээ авах боломжийг бүрдүүлнэ			
2.1.3.5	1	Хувийн тэтгэврийн нэмэлт даатгалыг нэвтрүүлэх хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их хуралд өргөн мэдүүлэх;	100
2.1.3.6.Гадаад улсад ажиллаж, амьдарч байгаа Монгол Улсын иргэний нийгмийн баталгааг хангах үүднээс нийгмийн хамгааллын хэлэлцээрийг үргэлжлүүлэн байгуулна.			
2.1.3.6.	1	Засгийн газар хоорондын нийгмийн хамгааллын хэлэлцээрийг шинээр байгуулах;	100
2.1.3.7.Нийгмийн даатгалын сангуудын засаглалыг сайжруулж, санхүүгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлж, хөрөнгийн менежментийг ил тод, шилэн болгоно.			
2.1.3.7	1	Нийгмийн даатгалын сангийн мэдээллийг нээлттэй байршуулах замаар санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангах	100
Дундаж			95.8

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд 2025 онд хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хийсэн хяналт шинжилгээний дүнгээр:

- Хэрэгжиж дууссан 100 хувийн хэрэгжилттэй “**Үр дүн гарсан**” 1 арга хэмжээ;
- Хугацаа дуусаагүй буюу хэрэгжиж байгаа 10 арга хэмжээ;

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд 2025 онд нийгмийн даатгалын чиглэлээр хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан Нийгмийн даатгалын байгууллагын чиг үүрэгт хамаарах хугацаа дуусаагүй буюу хэрэгжиж байгаа цаашид үргэлжлүүлэн хэрэгжих 10 арга хэмжээний хэрэгжилтийг авч үзвэл:

“**Үр дүнтэй**” буюу 87.8-100 хувийн хэрэгжилттэй 10 арга хэмжээ байна. Үүнд:

- 100 хувийн хэрэгжилттэй 6 арга хэмжээ;

- 90 хувийн хэрэгжилттэй 3 арга хэмжээ
- 87.8 хувийн хэрэгжилттэй 1 арга хэмжээ

4.3.Монгол Улсын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийг харуулбал:

Зорилт, арга хэмжээний дугаар	Зорилт	Арга хэмжээний тоо	Гүйцэтгэлийн хувь
НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО			
3.4.1. Тэтгэврийн насны хүн амын нийгмийн баталгааг дээшлүүлнэ.			
3.4.1.1.	Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэврийн хэмжээг инфляцын түвшинтэй уялдуулан үе шаттайгаар нэмэгдүүлэх	1	100

5. Дүгнэлт

Бодлогын баримт бичигт нийгмийн даатгалын салбарт хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийг 2025 оны жилийн эцсийн байдлаар дараах байдлаар дүгнэв. Үүнд:

- Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд нийгмийн даатгалын чиглэлээр хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийг 100 хувь буюу “Үр дүнтэй”;
- Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд 2025 онд хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийн явцыг 95.78 хувь буюу “Үр дүнтэй”;
- Монгол Улсын Хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийн явцыг 100 хувь буюу “Үр дүнтэй” гэж тус тус дүгнэв.

6. Зөвлөмж

Бодлогын баримт бичгийнхэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүнг үндэслэн дараах зөвлөмжийг өгч байна. Үүнд:

1. Зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийг шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшин, үр дүнд суурилсан, товч, тодорхой хоёр мянган тэмдэгтэд багтаан тайлагнаж, газрын даргаараа хянуулан баталгаажуулсан тайланг хамт ирүүлэх;

3. Тайланд тусгасан ажлуудын гүйцэтгэлийн нотлох баримтыг шаардлагатай хэлбэрээр үзүүлж, биелэлтийг бодитоор тайлагнаж хэвших;

4. Эрхлэх асуудлын хүрээнд бодлогын баримт бичигт тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний тухайн жилийн шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшинг оны эхэнд батлах;

5. Засгийн газрын 2025 оны 43 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Хяналт-шинжилгээ хийх журам”-ын 5.1-д “Байгууллагын бодлого, төлөвлөлтийн асуудал хариуцсан нэгж бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн тайланг нэгтгэн, хяналт-шинжилгээний асуудал хариуцсан нэгж, ажилтан (баг)-д тогтоосон хугацаанд хүргүүлнэ” гэж заасны дагуу бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, биелэлтийг нэгтгэн боловсруулж, тайланг албажуулж, мөн журмын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Тайлагнах цаглабар”-ын заасан хугацаанаас 5 хоногийн өмнө Дотоод аудит, мониторингийн газарт ирүүлж хэвших;

Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, “Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”, “Монгол Улсын Хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөө”-нд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийн тайланг тус тус хавсаргав.

ДОТООД АУДИТ, МОНИТОРИНГИЙН ГАЗАР

Хянаж баталгаажуулсан:

ДОТООД АУДИТ, МОНИТОРИНГИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА

Б.ГАНХУЯГ

Үнэлгээ хийж, тайлан боловсруулсан:

ДОТООД АУДИТ, МОНИТОРИНГИЙН
ГАЗРЫН МЭРГЭЖИЛТЭН

Н.БОЛОРМАА

